

Vec C-424/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

11. júl 2023

Vnútroštátny súd:

Ondernemingsrechtbank Gent, afdeling Gent

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

28. jún 2023

Žalobkyňa:

DYKA Plastics

Žalovaná:

Fluvius System Operator CV

Predmet konania vo veci samej

V konaní vo veci samej ide o návrh, ktorý podala žalobkyňa na Ondernemingsrechtbank (obchodný súd, Belgicko) a ktorého zámerom je v zásade určiť, že politika žalovanej v oblasti obstarávania v prípade likvidácie odpadových vôd, podľa ktorej sa v súťažných podkladoch vyžaduje, aby potrubie pre odpadové vody bolo spravidla z kameniny a betónu, je v nesúlade s právnymi predpismi o zadávaní verejných zákaziek, a žalovanej preto nariadiť, aby svoje súťažné podklady najmä technické špecifikácie, upravila, a zaviazala ju, aby zaplatila náhradu škody.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania:

Návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ sa týka otázky, ako sa má vykladať článok 42 smernice 2014/24. Vnútroštátny súd by najmä chcel vedieť, či výpočet spôsobov formulovania technických špecifikácií uvedený v odseku 3 tohto článku je taxatívny alebo či je podľa odseku 4 tohto článku možné v technických špecifikáciách odkázať na potrubie pre odpadovú vodu z kameniny a betónu, a či takýto odkaz na konkrétny tovar bez ohľadu na to, že rôzne podniky, ktoré navzájom súťažajú, môžu ponúknuť tento tovar, už uprednostňuje alebo vylučuje určité podniky alebo tovary, alebo či je skôr nevyhnutné, aby len jediný podnik mohol predmetný tovar ponúknuť na trhu, a nakoniec, či porušenie tohto odseku 3 a/alebo tohto odseku 4 zároveň predstavuje porušenie článku 18 ods. 1 smernice 2014/24.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 42 ods. 3 smernice 2014/24/EÚ vykladať v tom zmysle, že tam obsiahnutý výpočet spôsobov formulovania technických špecifikácií je taxatívny a verejný obstarávateľ je preto povinný formulovať technické špecifikácie svojich verejných zákaziek jedným zo spôsobov uvedených v tomto ustanovení?
2. Má sa článok 42 ods. 4 smernice 2014/24/EÚ vykladať v tom zmysle, že odkazy v technických špecifikáciách vo verejnom obstarávaní na potrubia odpadových vôd z kameniny a betónu (podľa konkrétneho systému odpadových vôd) sa majú považovať za jeden alebo viaceré odkazy uvedené v tomto predpise, napríklad ako odkazy na určité typy potrubia alebo na určitú výrobu potrubí?
3. Má sa článok 42 ods. 4 smernice 2014/24/EÚ vykladať v tom zmysle, že odkazy v technických špecifikáciách vo verejnom obstarávaní na jediný tovar, napríklad na potrubie odpadových vôd z kameniny a betónu (podľa konkrétneho systému odpadových vôd) ako určité technické riešenie, majú za následok skutočnosť uvedenú v tomto predpise (a síce, že „by to viedlo k uprednostneniu

alebo vylúčeniu určitých podnikov alebo určitých produktov“), keďže vedú k tomu, že podniky, ktoré ponúkajú alternatívne riešenia pre požadovaný tovar, sú od začiatku vylúčené a tým znevýhodnené, hoci rôzne navzájom súťažiacie podniky môžu požadovaný tovar skutočne ponúkať, alebo je v tejto súvislosti nevyhnutné, aby v súvislosti s uvedeným tovarom, napríklad potrubím pre odpadovú vodu z kameniny a betónu (podľa konkrétneho systému odpadových vôd), neexistovala hospodárska súťaž a tým nejde o uvedený následok, keďže predmetný tovar zabezpečuje určitý podnik, ktorý tento tovar na trhu ponúka ako jediný?

4. Má sa článok 42 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ vykladať v tom zmysle, že konštatované porušenie článku 42 ods. 3 smernice 2014/24/EÚ a/alebo článku 42 ods. 4 smernice 2014/24/EÚ kvôli protiprávnemu používaniu odkazov v technických špecifikáciách pri verejnom obstarávaní (napríklad na potrubie odpadových vôd z kameniny a betónu podľa konkrétneho systému odpadových vôd) implikuje zároveň aj porušenie článku 42 ods. 2 smernice 2014/24/EÚ a s tým súvisiaceho článku 18 ods. 1 smernice 2014/24/EÚ?

Uvedené predpisy práva Únie a vnútroštátneho práva

Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES, články 18, 42 a odôvodnenie 74

Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten (zákon zo 17. júna 2016 o zadávaní verejných zákaziek, ďalej len „Overheidsopdrachtenwet“), články 4, 5 a 53

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Konanie vo veci samej sa týka zadávania verejnej zákazky na práce na systéme odpadových vôd. Žalovaná je verejnou obstarávateľkou, ktorá v súťažných podkladoch pre tieto zákazky určila, že predmetné potrubia musia byť spravidla (výlučne) z kameniny a betónu. Žalobkyňa je výrobcou a dodávateľom potrubí pre odpadové vody z plastu a preto svoje výrobky v rámci uvedených zákaziek nemôže ponúknuť.
- 2 Žalobkyňa preto považuje politiku obstarávania žalovanej za protiprávnu. V uplynulých rokoch žalovanú opakovane vyzvala, aby svoj postup zmenila. Žalovanú už upozornila a vyzvala, aby objasnila svoju politiku obstarávania. Na základe toho žalobkyňa začala predmetné konanie na vnútroštátnom súde.

Základné argumenty účastníkov konania vo veci samej

- 3 Žalobkyňa uvádza, že ako poskytovateľka plastového potrubia je systematicky znevýhodňovaná a nemá spravodlivú príležitosť zúčastniť sa postupu

obstarávania. Odkazy v súťažných podkladoch na potrubie z kameniny a betónu, v prípade ktorých ide o technické špecifikácie v zmysle práva verejného obstarávania, bez akéhokoľvek odôvodnenia vylučujú plastové potrubia, čo bráni hospodárskej súťaži a je v rozpore s právom verejného obstarávania.

Žalobkyňa najmä tvrdí, že žalovaná porušuje článok 53 ods. 3 Overheidsopdrachtenwet, keďže sporné technické špecifikácie nie sú formulované spôsobom, ktorý je v tomto ustanovení taxatívne uvedený. Porušuje tiež článok 53 ods. 4 tohto zákona, keďže technické špecifikácie predpokladali len jediné technické riešenie, čím sú určité podniky alebo tovary uprednostnené alebo vylúčené. Zákaz obsiahnutý v tomto ustanovení sa neobmedzuje na situáciu, že verejný obstarávateľ vyžaduje jedinečný výrobok, ktorý môže ponúknuť len jeden podnik. Okrem toho porušenie článku 53 ods. 3 a 4 Overheidsopdrachtenwet predstavuje aj porušenie článkov 4 a 5 a článku 53 ods. 2 tohto zákona. Článok 53 ods. 2 Overheidsopdrachtenwet v podstate predstavuje osobitné vyjadrenie zásadných povinností verejného obstarávateľa ako žalovanej, ktoré sú zakotvené v článku 4 (zásada rovnosti) a v článku 5 (zásada hospodárskej súťaže). Tieto články vyžadujú, aby bolo prípustných viacero riešení; namiesto toho sú v predmetnom prípade podniky ako žalobkyňa, ktoré ponúkajú alternatívne riešenie, vylúčené. Nakoniec žalovaná zároveň porušila povinnosť starostlivosti, zásadu primeranosti a zásadu spravodlivosti.

Na základe toho musí žalovaná upraviť svoj postup do budúcnosti. Keďže žalobkyni v minulosti už ušli rôzne príležitosti zúčastniť sa postupu zadávania predmetných zákaziek, vznikla jej škoda, ktorú jej žalovaná musí nahradiť.

- 4 Žalovaná uvádza, že disponuje voľnou úvahou pri rozhodovaní a preto smie bez ďalšieho zdôvodnenia zvoliť, z akého materiálu, a síce kameniny a betónu, musia byť jej potrubia pre odpadovú vodu.

Tento postup neporušuje článok 53 ods. 4 Overheidsopdrachtenwet. Tento predpis sa však v tomto prípade neuplatní, keďže jej súťažné podklady nepredpisujú „jedinečný výrobok“. Existuje totiž viacero výrobcov a dodávateľov potrubí z kameniny a betónu. Navyše existujú závažné dôvody, aby sa v prípade výstavby potrubí pre odpadové vody pre odpad pri suchom počasí zvolilo potrubie z kameniny a v prípade výstavby potrubia pre dažďový odpad potrubie z betónu. Potrubie z kameniny tak vydrží aspoň 100 rokov, zatiaľ čo plastové potrubie má životnosť len 50 rokov. Okrem toho v prípade plastového potrubia existuje viac škôd a porúch ako v prípade potrubia z kameniny, čím sú náklady na údržbu v prípade plastového potrubia vyššie. Ako z finančných aspektov, tak aj z pohľadu zákazníka je výber potrubia z kameniny dostatočne odôvodnený. Okrem toho s prihliadnutím na životné prostredie existujú dobré dôvody v prospech toho, aby sa nezvolilo plastové potrubie. Plastové potrubie by preto bolo akceptované, ak by to bolo akceptateľné vzhľadom na okolnosti jednotlivého projektu.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 5 Podľa názoru vnútroštátneho súdu vzniká otázka, či opis predmetného potrubia v súťažných podkladoch spĺňa podmienky článku 53 Overheidsopdrachtenwet v spojení s článkom 42 smernice 2014/24.

Tento opis neobsahuje žiadne normy, ktoré toto potrubie musí spĺňať. Tým je pre podnik nemožné, aby ponúkol alternatívne technické možnosti, ktoré spĺňajú tieto normy. Rovnako nie sú uvedené výkonnostné alebo funkčné požiadavky, ktoré by spĺňali iné technické riešenia. Tvrdenia žalovanej, že existujú viacerí výrobcovia potrubia z kameniny alebo betónu, a teda nestanovila jedinečný výrobok, sú preto irelevantné.

- 6 Okrem toho by vnútroštátny súd chcel vedieť, či výpočet spôsobov ako môžu byť formulované technické špecifikácie, ktorý je uvedený v článku 42 ods. 3 smernice 2014/24, je taxatívny alebo demonštratívny.

Podľa zistení vnútroštátneho súdu je „tovar“ potrubie pre odpadovú vodu, a „požiadavka“ spočíva v tom, že musí byť z kameniny alebo betónu. Je potrebné aj objasniť, či spôsob, ako žalovaná formulovala predmetné technické špecifikácie, je v súlade so spôsobom, akým sa to má uskutočniť podľa článku 53 Overheidsopdrachtenwet v spojení so smernicou 2014/24.

- 7 Nakoniec by vnútroštátny súd chcel vedieť, či odkaz žalovanej v technických špecifikáciách na potrubie pre odpadovú vodu z kameniny a betónu sa má považovať za jeden alebo viaceré odkazy uvedené v článku 42 ods. 4 smernice 2014/24, napríklad za odkazy na určité typy potrubia alebo aj na určitú výrobu potrubia.